

Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön sektoriluokituspäätös

Päätös

Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiö luokitellaan sektoriin kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S.15).

Taustaa

Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiö sr (3000075-7) on perustettu vuoden 2019 aikana.

Valtio perusti säätiön tukemaan yliopistojen ja tutkimuslaitosten tutkimusta ja vahvistamaan korkeakoulutuksen ja tutkimuksen yhteyksiä elinkeinoelämään. Valtio luovutti säätiön peruspääomaksi 60 miljoonan euron arvosta pörssiosakkeita ja lisäksi toiminnan käynnistämistä varten 150 000 euroa.

Säätiö toteuttaa tarkoitustaan myöntämällä vastikkeetonta rahoitusta tutkimustoimintaan. Säätiön hallitus päättää myönnettävästä rahoituksesta ja se on kohdistettava yliopistoille ja tutkimuslaitoksille. Rahoitettavan toiminnan ja sen tulosten on oltava avoimesti hyödynnettävissä.

Säätiö voi käyttää vuosittain peruspääomansa tuoton lisäksi enintään 5 % edellisen tilikauden lopussa olleesta peruspääomastaan omaan toimintaansa ja rahoituksen myöntämiseen.

Säätiön hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä. Hallituksessa edustettavia tahoja ovat Elinkeinoelämän keskusliiton jäsenyritykset (2 jäsentä), Suomen Yrittäjien jäsenyritykset (2 jäsentä), Suomalainen Tiedeakatemia ry., Suomen yliopistojen rehtorien neuvosto UNIFI ry. ja valtion tutkimuslaitosten yhteistyöelin TULANET. Hallituksen jäsen ei voi olla Suomen Akatemian virkamies tai Akatemian toimielinten jäsen.

Hallitus täydentää itse itseään ja valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Kullakin hallituksen jäsenellä on yksi ääni. Sääntöjen mukaan hallitus ottaa ja erottaa toimitusjohtajan ja muut tarpeelliset toimihenkilöt. Valtioneuvoston yleisistunto nimittää säätiön ensimmäisen hallituksen ja päättää samalla ensimmäisen hallituksen jäsenten toimikausien pituudet.

Säätiön hallitus voi päätöksellään muuttaa sääntöjä tai purkaa säätiön 2/3 äänten enemmistöllä. Säätiön tullessa puretuksi tai lakkautetuksi luovutetaan sen omaisuus takaisin valtiolle käytettäväksi eduskunnan päättämällä tavalla. Säätiön perustajalla ei ole säätiölain 7 luvun 1 pykälän mukaista oikeutta moittia säätiön hallituksen päätöstä.

Sovellettava ohjeistus

Säätiöön voidaan soveltaa määritelmää julkisyhteisöjen kontrollista voittoa tavoittelemattomiin yhteisöihin, jota käsitellään ESA 2010 -käsikirjan kappaleissa 20.13–20.16 ja julkisen talouden alijäämä ja velka -käsikirjan luvussa 1.2.3.2. Ohjeiden mukaan julkisyhteisön voidaan katsoa kontrolloivan voittoa

tavoittelematonta yhteisöä seuraavilla tavoilla: 1) nimitysvallan, 2) yhteisön kanssa tekemien sopimusten, 3) rahoituksen, 4) muiden ehtojen kautta tai 5) jos julkisyhteisö kantaa suuren osan riskeistä. Joissakin tapauksissa jo yksi yllä olevista kohdista voi riittää kontrollin saavuttamiseksi, mutta usein on tarkasteltava useampaa kohtaa yhdessä.

Sektoriluokituksen perustelu

Yksikkö täyttää institutionaalisen yksikön määritelmän. Se on itsenäinen päätöksenteossään ja sillä on toimiva hallitus.

Julkisyhteisöillä ei ole kontrollia säätiötä kohtaan nimitysvallan perusteella, sillä valtioneuvosto nimittää säätiön ensimmäisen hallituksen, mutta tämän jälkeen hallitus uusiutuu ja täydentää itseään ilman valtion nimitysvaltaa. Valtion tutkimuslaitosten yhteistyöelimen edustaja voidaan lukea julkisyhteisöjen edustukseksi, mutta enemmistö hallituksen kokoonpanosta edustaa elinkeinoelämän järjestöjä eli yksityistä sektoria.

Valtio on säätiön perustajana määritellyt säätiön tarkoituksen ja rahoitettavan toiminnan kohteen, jota hallituksen on päätöksenteossään noudatettava. Julkisen talouden alijäämä ja velka -käsikirjan kappaleen 1.2.3.2 kohdassa 38.b) tarkastellaan julkisyhteisöjen kontrollia säätiöihin muiden ehtojen kautta. Sen tyyppiset tekijät kuin valtion oikeus erottaa säätiön henkilökunta tai budjetin hyväksyminen osoittavat kontrollia muiden ehtojen perusteella. Jos säätiön sääntöjen muuttaminen tai lopettaminen ilman valtion hyväksyntää on estetty, osoittaa se julkisyhteisön kontrollia.

Valtiolla ei ole alkupääoman myöntämisen jälkeen kontrollia säätiön rahoitukseen tai budjettiin. Säätiö saa ehdollisesti käyttää toimintaansa myös peruspääomaansa. Sääntöjen muuttaminen tai säätiön purkaminen ei edellytä valtion hyväksyntää.

Useaa tekijää tarkastelemalla voidaan päätellä, että julkisyhteisö ei kontrolloi säätiötä.

Säätiön tarkoitus on myöntää vastikkeetonta rahoitusta yliopistojen ja tutkimuslaitosten tutkimustoimintaa varten. Tämän tyyppinen toiminta on luonteeltaan markkinatonta, jolloin säätiö on markkinaton tuottaja.

Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön sektoriluokaksi päätellään S.15 kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Lähteet

EKT 2010 käsikirja

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5925693/KS-02-13-269-EN.PDF/44cd9d01-bc64-40e5-bd40-d17df0c69334>

Julkisen talouden alijäämä ja velka -käsikirja (Manual on Government Deficit and Debt)

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/10042108/KS-GQ-19-007-EN-N.pdf/5d6fc8f4-58e3-4354-acd3-a29a66f2e00c>

14.1.2020

Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiön perustamiskirja ja rekisteriote

Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiö vahvistamaan huippututkimuksen public-private –yhteyksiä

https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tutkimuksen-vaikuttavuuden-tukisaation-vahvistamaan-huippututkimuksen-public-private-yhteyksia

Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiölle hallitus

https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tutkimuksen-vaikuttavuuden-tukisaatiolle-hallitus